

Biuletyn Polonistyczny

08.04.2017

Data wydarzenia: 07.04.2017

Danuta Cirlić-Straszyńska i Piotr Paziński z Nagrodą Prezydenta Miasta Gdańska za Twórczość Translatorską im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego

Typ wydarzenia: Wręczenie nagrody

Miejscowość: Gdańsk

Organizatorzy: Instytut Kultury Miejskiej w Gdańsku

7 kwietnia w Muzeum Drugiej Wojny Światowej w Gdańsku nagrodę za całokształt twórczości translatorskiej otrzymała Danuta Cirlić-Straszyńska, znakomita tłumaczka z języków macedońskiego, chorwackiego, serbskiego czy bośniackiego. Wśród siedmiu nominowanych za przekład jednego dzieła jury nagrodziło Piotra Pazińskiego, który z języka hebrajskiego przetłumaczył "Przypowieść o skrybie i inne opowiadania" Szmuela Josefa Agnona. Nagroda towarzyszy Gdańskim Spotkaniom Tłumaczy Literatury „Odnalezione w tłumaczeniu” organizowanym przez Instytut Kultury Miejskiej.

- Nagrodę za całokształt otrzymuje pani Danuta Cirlić-Straszyńska. To dzięki niej polski czytelnik mógł rozsmakować się w literaturze jugosłowiańskiej i postjugosłowiańskiej. Od przekładowego debiutu w roku 1966 wydała ponad 70 książek, nie licząc słuchowisk radiowych ani utworów publikowanych w czasopiśmie. Jako tłumaczka uprawia wszystkie gatunki literackie: prozę, poezję, eseistykę i dramat – mówiła w laudacji Anna Wasilewska, przewodnicząca Kapituły Nagrody i tłumaczka z języka francuskiego.

Nagrodę za przekład jednego dzieła otrzymał Piotr Paziński, który przetłumaczył z języka hebrajskiego książkę "Przypowieść o skrybie i inne opowiadania" Szmuela Josefa Agnona (wyd. Nisza).

- Piotrowi Pazińskiemu udało się sztuka niebywała - skutecznie wprowadził Agnona, pisarza prawie zupełnie nieznanego (istniał tylko jeden niewielki wybór jego opowiadań wcześniej) - do polszczyzny. O Agnonie mogliśmy słyszeć od współczesnych pisarzy izraelskich inspirujących się jego twórczością. Teraz otrzymaliśmy bogaty przegląd jego twórczości: od wczesnych przypowieści - po późne, znakomite opowiadania kojarzące się z Borgesem. Tym, co spaja ten zbiór, jest motyw Księgi i pracy pisarskiej, i postać skryby, który jest pojemną metaforą pisarza, badacza pisma, ale i tłumacza. Jego bohaterowie żyją wśród książek - jeden ustawił je tylko po to, żeby go strzegły. (...) Poeta Christopher Reid pisał, że

to „tłumacz stwarza swojego autora”. Przekład Pazińskiego jest najlepszym tego dowodem – powiedziała w laudacji do Nagrody za przekład jednego dzieła Justyna Sobolewska.

- Mówimy w Gdańsku nie tylko o słowie, ale też o innych wymiarach przekładu. Mam nadzieję, że w Państwa pamięci pozostanie nie tylko nagroda, ale miejsce, w którym możemy dzielić się słowem i spotykać z wybitnymi tłumaczami – powiedział Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska Piotr Kowalczyk, który wręczał Nagrodę.

- Dziękuję za to spotkanie z ludźmi oddanymi pracy literackiej! - powiedziała Danuta Cirlić-Straszyńska. - Przekład trzeba czuć, bez drygu nie można do tego podchodzić. Jeśli się odniesie sukces, to ten sukces dzieli się z autorem. Tłumacz powinien być „niepsujem” i nie psuć tego, co w oryginale jest piękne i wartościowe. Na ogół mi się udawało – dodała laureatka Nagrody za całokształt twórczości.

Danuta Cirlić-Straszyńska w 1953 r. ukończyła studia polonistyczne na Uniwersytecie Warszawskim, uzyskując tytuł magistra. Pracowała jako redaktor w wydawnictwie „Czytelnik”, potem w Dziale Literackim Polskiego Radia i wreszcie w redakcji „Literatury na Świecie”. W latach sześćdziesiątych stale współpracowała jako krytyk z „Nowymi Książkami” i innymi czasopismami literackimi oraz Polskim Radiem. Debiutowała osnutą na jugosłowiańskich wątkach ludowych książką "Bajki spod pigwy". Jako tłumaczka debiutowała w 1966 r. przekładem powieści chorwackiego pisarza Ivana Kušana "Zagadkowy chłopiec". Od tej pory przetłumaczyła ponad 60 książek, które często opatrywała własnymi wstępami lub postawami. W latach 1967-2006 wprowadziła na polski rynek wydawniczy Danila Kiša, Miloša Crnajskiego, Miodraga Bulatovicia, Milorada Pavicia, Bora Ćosicia. Z

literatury chorwackiej przełożyła dziennik Julije Bebešicia, Slobodana Novaka, powieści Krsto Špoljara, książki Dybravki Ugrešić, Predraga Matvejevicia, ostatnio Mariny Trumic. Z literatury Bośni i Hercegowiny przetłumaczyła m. in.: Stevana Tonticia, Izeta Sarajlicia; antologię współczesnej literatury BiH "Kraj kilimem przykryty" ułożyła i przetłumaczyła wraz z Dorotą Jovanką Cirlić. Przełożyła ponad 20

słuchowisk radiowych, wiele opowiadań dla czasopism oraz sztuki teatralne Miodraga Žalicy, Danila Kiša, Gorana Stefanovskiego, Dušana Kovačevicia i Tomislava Zajeca. Z języka macedońskiego przetłumaczyła książki Živka Činga oraz Lidii Dimkovskiej. Za całokształt twórczości otrzymała Order Sztandaru Jugosłowiańskiego ze Złotą Gwiazdą, nagrodę PEN Clubu serbskiego (1980), nagrodę ZAiKS-u (1984), nagrodę „Literatury na Świecie” (2005); jest także laureatką nagród Stowarzyszenia Tłumaczy Macedońskich (1984) i Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich (1984). W 2017 roku otrzymała Nagrodę Prezydenta Miasta Gdańska za Twórczość Translatorską im. T. Boya-Żeleńskiego. (za: <http://sppwarszawa.pl/czlonkowie/danuta-cirlic-straszynska/>).

Piotr Paziński - pisarz, filozof, tłumacz, naczelny redaktor „Midrasza”, badacz związany z Uniwersytetem Muri im. Franza Kafki. Przez kilka lat zajmował się Ulissem Jamesa Joyce’a (książka "Labirynt i drzewo", 2005, oraz przewodnik "Dublin z Ulissem", 2008). Laureat Paszportu Polityki

i Europejskiej Nagrody Literackiej. Pisze, tłumaczy, zajmuje się filozofią judaizmu i tematem żydowskim w literaturze. W 2015 opublikował zbiór esejów pt. "Rzeczywistość poprzecierana", nominowany do Nagrody Literackiej Gdynia i wyróżniony nagrodą „Literatury na Świecie” im. Andrzeja Siemka. Przekładał m.in. "Księgę liter" Lawrence’a Kushnera, eseje Davida Roskiesa, eseje Amosa Oza i Fani Oz-Salzberger "Żydzi i słowa", a ostatnio - opowiadania Szmuela Josefa Agnona.

Patroni medialni: Tygodnik Powszechny, TOK FM, Magazyn „Książki do czytania”, Gazeta Wyborcza Trójmiasto, Co jest grane 24, trojmiasto.pl, lubimyczytac.pl, Booklips.pl

Linki:

- <https://biuletynpolonistyczny.pl/events/686/details>
- https://biuletynpolonistyczny.pl/competitions/188/details?page=1&per_page=10&o=-competition_date_add

Słowa kluczowe: przekład, tłumacz, tłumaczenie, "krytyka przekładu", festiwal, Nagroda za Twórczość Translatorską im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego